

2. Książkowski K. M. 2004. *Ekonomiczne zagrożenia bezpieczeństwa państwa. Metody i środki przeciwdziałania*, Kolor Plus, Warszawa. 400 s.
3. Książkowski K. M. 2011. *Bezpieczeństwo ekonomiczne*, Dom wydawniczy Elipsa, Warszawa. 300 s.
4. Żukrowska K. 2013. *Ekonomia jako sfera bezpieczeństwa państwa*, [w:] M. Żuber i inni, *Interdyscyplinarność nauk o bezpieczeństwie*, Difin, Warszawa. 250 s.
5. Козаченко Г. В. *Механізм управління у системі економічної безпеки підприємства: призначення, зміст та структура*. Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. 2014. № 3 (3). С. 25-28. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vchnu_ekon_2014_3\(3\)_6](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vchnu_ekon_2014_3(3)_6). Дата доступу: 20.10.2020.
6. *Communication from the Commission to the council, the European parliament, the European Economic and social Committee and the Committee of the Regions "Think Small First" A "Small Business Act" for Europe*, Brussels, 25.6.2008 COM(2008) 394 final. URL: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52008DC0394&from=EN>. Дата доступу: 20.10.2020.
7. ЛЮ Сяомэй. *Динамика развития малого и среднего бизнеса в Китае / ЛЮ Сяомэй // БГЭУ Белорусский государственный экономический университет. Библиотека*. URL: <http://bsey.bu>. Дата доступу: 20.10.2020.

Маслєв Сергій Сергійович, студент 4 курсу,
Фурса Тетяна Петрівна, к.е.н., доцентка,
доцентка кафедри управління та адміністрування

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО ЯК СУБ'ЄКТ КОРПОРАТИВНИХ ВІДНОСИН

В умовах економічної свободи широких можливостей, які відкриваються перед суб'єктів ринкової економіки, щодо залучення фінансових ресурсів для реалізації інвестиційних проектів одним з актуальних завдань керівництва компаній є проблема вибору залучення фінансових ресурсів. Завдання управління джерелами фінансування життєво важливе для фірм будь-якого розміру й організаційно-правової форми, але особливо для промислових підприємств, що мають організаційно-правову форму акціонерного товариства.

Ця обставина обумовлена тим, що, по-перше, для забезпечення свого зростання вони залучають значний обсяг довгострокового капіталу, який є джерелом високого фінансового ризику; по-друге, мають можливість використовувати найбільшу номенклатуру видів довгострокового капіталу, що зазвичай поділяються на дві групи – власні та позикові кошти [1].

У сучасних умовах найбільш розповсюдженою та вагомою (з точки зору впливу на соціально-економічні процеси) формою організації значних об'ємів господарської активності є корпорація (товариство), створення якої пов'язано з корпоративним (насамперед – акціонерним) співзаснуванням (через об'єднання капіталів) багатьма особами, з розмежуванням прав власності та функцій управління, юридичною відособленістю товариства від його засновників та власників.

Для підприємств – юридичних осіб, особливе значення має природа внесків, об'єднання яких обумовило виникнення даного підприємства (об'єднання осіб або об'єднання капіталів). На думку Мозгової Л.О. [1], акціонерні товариства належать до об'єднання капіталів, оскільки основою для їх створення є об'єднання активів, які належать засновникам, особиста праця яких хоча і може бути використана у діяльності акціонерного товариства, але не відіграє вирішальної ролі у процесі функціонування та розвитку акціонерного товариства.

Доказом цього, стає той факт, що у більшості випадків відповідальність акціонерів за обов'язками самого товариства є обмеженою, у той час як об'єднанням осіб властива солідарна відповідальність учасників за обов'язками відповідної юридичної особи.

Можна відзначити, що акціонерне товариство як юридична особа визначається такими характерними рисами (рис 1):

правоздатність

- наявність статутного капіталу, поділеного на певну чітко встановлену кількість часток – акцій, володіння якими стає підтвердженням обов'язковості прав власників відносно участі у капіталі акціонерного товариства

цільова спрямованість на здобуття прибутку

- утворення механізму врегулювання відносин учасників акціонерного товариства на основі укладеного між ними договору
- відсутність відповідальності акціонерів по обов'язкам юридичної особи, тобто прийняття ними на себе ризику збитків, пов'язаних з діяльністю акціонерного товариства, тільки у межах вартості належних ним акцій

Рис.1 Риси акціонерного товариства

Складено на основі [2]

Таке визначення повною мірою висвітлює правову природу акціонерного товариства, яка полягає у визначенні мети його створення, прав та обов'язків власників товариства.

Узагальнення теоретичних підходів щодо визначення сутності акціонерного товариства як феномену, притаманного розвиненій системі ринкових відносин, дає можливість виокремити такі найважливіші особливості, притаманні зазначеній формі корпоративного підприємства:

- акціонерне товариство визначається усіма ознаками правосуб'єктності, тобто є юридичною особою, яка створена шляхом об'єднання капіталів (хоча не виключається можливість того, що його

- акціонери можуть бути одночасно й працівникам, що, проте, з одного боку, ніяким чином не впливає на права та обов'язки цих осіб як акціонерів, а з іншого в цілому не є характерною рисою для акціонерного товариства);
- акціонерне товариство є комерційним підприємством (відособленою організацією), по відношенню до якого акціонери (учасники, власники) мають зобов'язальні права;
  - утворення акціонерного товариства відбувається на основі та відповідно до положень статутних документів (установчого договору, статуту), укладених власниками, відповідальність за зобов'язаннями акціонерне товариство при цьому залишається обмеженою їхнім внеском до акціонерного капіталу;
  - формалізація участі акціонерів у акціонерного товариства здійснюється шляхом встановлення (у передбаченому законодавством та внутрішньо корпоративними нормами порядку) прав власності на цінні папери (акції), які підтверджують розмір внеску учасника до акціонерного капіталу та які, в свою чергу, можуть бути перепродані на фондовому ринку;
  - права акціонерів, які володіють акціями одного виду, є однаковими. Реалізація прав участі акціонерів в управлінні і діяльністю акціонерного товариства здійснюється на демократичних засадах, відповідно до обсягу належних акціонеру часток акціонерного капіталу (за принципом «одна акція – один голос»).

Так, Дж. Гелбрейт [2] наголошував на визначальному впливі, який надає саме корпоративна організація на процес формування індустріального суспільства, в ході якого основною метою діяльності корпорації стає вже не отримання прибутку, а забезпечення високого темпу зростання виробництва, який відповідає інтересам суспільства. Ю. Аніскін та ін. [2] також пропонують розглядати корпорацію насамперед як оптимальну форму організації великих масштабів виробництва промислової продукції та послуг.

Корпоративні організації та специфічні корпоративні відносин, які виникають в процесі утворення, функціонування та розвитку таких організацій, являють собою один з характерних феноменів системи сучасних ринкових відносин.

Найбільш помітну роль корпоративні організації відіграють в економічному секторі, проте вплив корпорацій на соціально-економічні процеси охоплює та позначається на майже всіх без винятку аспектах суспільного життя: у політичній (розвиток принципів корпоративного демократизму, вплив корпорацій на соціальну стратифікацію суспільства, громадська активність корпоративних організацій та об'єднань та ін.), науково-технічній (розбудова різних моделей співробітництва бізнесу та науки, фінансування наукових

досліджень, відбір та впровадження новітніх досягнень науки у буття людей та ін.) сферах. [3]

Впровадження корпоративної форми організації підприємництва дозволяє також сформуванню надзвичайно широкого кола можливостей для збільшення обсягів залучення капітальних ресурсів за умови розширення потенціалу застосування розмаїтого інструментарію оптимізації інвестиційних та господарських ризиків.

Таким чином, створення акціонерного товариства є передумовою особливого виду корпоративних відносин, важливою відмінністю яких в порівнянні з іншими різновидами соціально-економічних зв'язків, що виникають в інших формах організації підприємництва, є наявність різних груп учасників з різними інтересами, від ступеня відповідності і узгодженості яких залежить ефективність управління.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. *Мозгова Л. О. Методичні підходи до оцінки якості корпоративного управління підприємством / Л. О. Мозгова // Materials VI mezinarodni vedecko – prakticka conference «Dny vedy – 2010», (Praha, 27 brezen – 05dubna 2010 roku). – Praha, Publishing House «Education and Science», 2010. – Dil 12. Ekonomické vedy. – С. 22–24.*
2. *Корпорації: управління та культура: (Монографія) / А. Е. Воронкова, М. М. Баб'як, Е. Н. Коренєв, І. В. Мажура. – Дрогобич: Вимір, 2006. – 376 с.*
3. *Діагностика стану підприємства: теорія і практика: (Монографія) / під заг. ред. А. Е. Воронкової. – [2-е вид., перероб і доп.]. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2008. – 520 с.*

**Крук Тетяна Василівна, магістрантка,
Синиця Світлана Михайлівна, к.е.н., доцентка,
доцентка кафедри управління та адміністрування**

**ОСОБЛИВОСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПОСЛУГ З ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я В
УМОВАХ МЕДИЧНОЇ РЕФОРМИ**

В Україні формуються критерії соціальної справедливості, а саме - забезпечення рівного та справедливого доступу до послуг з охорони здоров'я, їх належної якості, підвищення ефективності діяльності галузі та рівня задоволення населення медичною допомогою. Зважаючи на те, що Україна є соціально спрямованою державою, в якій людина, її життя і здоров'я є найвищою соціальною цінністю [6; 7], економічні аспекти діяльності охорони здоров'я мають бути соціально спрямованими та сприяти забезпеченню найважливіших соціальних функцій держави - збереженню та розвитку потенціалу здоров'я громадян як складової національного багатства та одного з визначальних критеріїв суспільного розвитку.

У Законі України "Про страхування" медичне страхування визначено обов'язковим видом страхування. Таким чином, відповідно до чинного законодавства, з одного боку, медичне страхування - це система прав, обов'язків і гарантій, яка передбачає надання соціального захисту населенню, з другого - це